

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาคสนาม (Field Study) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับภารกิจที่ปฏิบัติจริงและภารกิจที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับภารกิจที่ปฏิบัติจริงและภารกิจที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู และเพื่อเปรียบเทียบภารกิจที่ปฏิบัติจริงกับภารกิจที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครูด้วย ทั้งนี้โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จากผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคใต้

ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

1. กลุ่มประชากร

ประชากร คือ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคใต้ ประจำปีการศึกษา 2524 จำนวน 5 แห่ง คือ วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูยะลา วิทยาลัยครูภูเก็ต วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช และวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี

2. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากร แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเอาบุคคลที่อยู่ในข่ายต่อไปนี้ทั้งหมด คือ

ก. ผู้บริหาร ได้แก่ อธิการ รองอธิการ หัวหน้าสำนักงานอธิการ หัวหน้าคณะวิชา และหัวหน้าภาควิชา จำนวน 165 คน

ข. อาจารย์ ได้แก่ อาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาสโมสรนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาชมรม ทั้งหมด จำนวน 113 คน

ค. นักศึกษา ได้แก่ นักศึกษาทุกคน และทุกระดับที่ปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบด้านกิจกรรมนักศึกษา จำนวน 235 คน

รวมจำนวนตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 513 คน โดยมีจำนวนจำแนกตามสถาบันและกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนตัวอย่างประชากรจำแนกตามสถาบันและกลุ่มตัวอย่าง

วิทยาลัยครู	กลุ่มตัวอย่าง			รวม
	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	
วิทยาลัยครูสงขลา	33	26	55	114
วิทยาลัยครูยะลา	33	15	50	98
วิทยาลัยครูภูเก็ต	33	28	40	101
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช	33	19	30	82
วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี	33	25	60	118
รวม	165	113	235	513

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีลำดับขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ จากบทความ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป และของวิทยาลัยครู

ตลอดจนระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของกรรมการฝึกหัดครู และสภากรรมการฝึกหัดครู แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาประมวลเข้าด้วยกันสร้างเป็นแบบสอบถามขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน ตรวจสอบความตรงในเนื้อหา และพิจารณาในข้อเสนอแนะต่าง ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่านประกอบด้วย

1) รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญบงการ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2) รองศาสตราจารย์ สมธิ นางยี่ขัน อาจารย์ที่ปรึกษาสโมสรนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สิ้นศิริ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเนา ขจรศิลป์ หัวหน้ากองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5) อาจารย์ ดร.ประกอบ กุปรัตน์ รองคณบดีฝ่ายวางแผน คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6) อาจารย์ อารมณ เลียบเจริญ รองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่านแล้ว มาพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ จำนวน 40 คน เป็นผู้บริหาร 10 คน อาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักศึกษา 10 คน และนักศึกษาที่ทำกิจกรรม 20 คน เพื่อหาข้อบกพร่องต่าง ๆ

5. ผู้วิจัยนำผลจากการทดลองใช้แบบสอบถาม มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เช่น การใช้ภาษาเพื่อสื่อความเข้าใจ จนกระทั่งได้แบบสอบถาม

ที่มีความสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้จัดทำเป็น 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับ ก. สำหรับผู้บริหาร

ฉบับ ข. สำหรับอาจารย์

ฉบับ ค. สำหรับนักศึกษา

แบบสอบถามแต่ละฉบับมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะ เป็นแบบ เลือกตอบ (Check List) โดยตามเรื่องต่อไปนี้

ฉบับ ก. ถาม 5 ข้อ ในเรื่องเพศ อายุ อายุราชการ คุณวุฒิสูงสุด และ ตำแหน่งในปัจจุบัน

ฉบับ ข. ถาม 5 ข้อ ในเรื่องเพศ อายุ อายุราชการ คุณวุฒิสูงสุดและหน้าที่ งานกิจการนักศึกษาที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

ฉบับ ค. ถาม 5 ข้อ ในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา หน้าที่รับผิดชอบ ในปัจจุบัน และระยะเวลาที่ได้รับมอบหมายในงานคณาภิการนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภารกิจของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู ซึ่งมีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีทางเลือก 5 ระดับ โดยในแต่ละขอกะหนดกำหนดให้ประเมิน 2 ครั้ง ครั้งแรกประเมินภารกิจที่ผู้บริหารกิจการนักศึกษาปฏิบัติจริง ส่วนครั้งที่สอง จะประเมินภารกิจของผู้บริหารกิจการนักศึกษาที่ควรปฏิบัติ แบบสอบถามใน ตอนที่ 2 นี้มีจำนวนทั้งหมด 45 ข้อ โดยโครงสร้างของแบบสอบถามได้ครอบคลุมถึงภารกิจของ ผู้บริหารกิจการศึกษาค้นต่าง ๆ 4 ด้าน คือ

1) ด้านการบริหารในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน	จำนวน	9	ข้อ
2) ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา	จำนวน	14	ข้อ
3) ด้านการปกครองและวินัยนักศึกษา	จำนวน	8	ข้อ

4) ด้านการจัดสวัสดิการและบริการนักศึกษา จำนวน 14 ข้อ4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปแจกให้ผู้ตอบแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยครูภาคใต้ ทั้ง 5 แห่ง โดยผู้วิจัยได้เดินทางไปแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และเก็บแบบสอบถามคืนมาได้จำนวนหนึ่ง ส่วนที่เหลือก็ให้ตัวแทนของผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติราชการอยู่ในวิทยาลัยครูนั้น ๆ ส่งคืนให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ในระยะเวลาประมาณ 1 เดือน ผู้วิจัยก็ได้รับแบบสอบถามคืนเพียงพอที่จะทำการวิจัยได้ นั่นคือจากแบบสอบถามที่ได้ส่งไปจำนวน 513 ฉบับ ได้รับคืน 441 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.96 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถาบันและกลุ่มตัวอย่าง

วิทยาลัยครู	ผู้บริหาร			อาจารย์			นักศึกษา			รวม		
	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
วิทยาลัยครูสงขลา	33	29	87.87	26	24	92.31	55	50	90.90	114	103	90.35
วิทยาลัยครูยะลา	33	19	57.57	15	10	66.67	50	49	98.00	98	78	79.59
วิทยาลัยครูภูเก็ต	33	26	78.79	28	25	89.28	40	35	87.50	101	86	85.15
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช	33	26	78.79	19	11	57.89	30	25	83.33	82	62	75.61
วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี	33	30	90.91	25	24	96.00	60	58	96.67	118	112	94.91
รวม	165	130	78.79	113	94	83.18	235	217	92.34	513	441	85.96

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1) ข้อมูลที่เป็นสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาการร้อยละของแต่ละรายการ

2) ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับภารกิจของผู้บริหารกิจการนักศึกษา ที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่า ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน คือ

ก. การสำรวจความคิดเห็นทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยรายข้อในแต่ละด้าน ซึ่งจากการคำนวณค่าเฉลี่ยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ในการคิณำหนักค่าเฉลี่ยของแต่ละช่วงความคิดเห็น ดังนี้

4.50-5.00	ถือว่า	ปฏิบัติงานนั้นมากที่สุด หรือควรปฏิบัติมากที่สุด
3.50-4.49	ถือว่า	ปฏิบัติงานนั้นมาก หรือควรปฏิบัติมาก
2.50-3.49	ถือว่า	ปฏิบัติงานนั้นปานกลาง หรือควรปฏิบัติปานกลาง
1.50-2.49	ถือว่า	ปฏิบัติงานนั้นน้อย หรือควรปฏิบัติน้อย
1.00-1.49	ถือว่า	ปฏิบัติงานนั้นน้อยที่สุด หรือควรปฏิบัติน้อยที่สุด

ข. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และเมื่อพบว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรมีความคิดเห็นต่างกัน ก็จะทำการศึกษาทดสอบทีละคู่ เพื่อจะได้

¹John W. Best, Research in Education (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall, 1970), p. 178.

ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างคู่ใดมีความคิดเห็นต่างกัน โดยใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe's Multiple Comparison on Treatment Means)

ค. เปรียบเทียบภารกิจที่ปฏิบัติจริงกับภารกิจที่ควรปฏิบัติของผู้บริหาร
ศึกษารณกศึกษาในวิทยาลัยครู ตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ด้วยการเปรียบเทียบ
ความคิดเห็นทีละกลุ่ม โดยใช้ทีทดสอบ (t-test)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติดังกล่าว ผู้วิจัยได้หาค่าสถิติ และทำการ
ทดสอบทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the
Social Sciences) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย